

ÍGY TANÍTOTTUNK AZ ISKOLABÖNGÉSZŐBŐL...

Ötletár tanítóktól tanítóknak

KIADJA:

Református Tananyagfejlesztő Csoport

Budapest, 2020

reftantar.hu

SZERZŐK:

Angyal Tünde

Bálint-Pallaghy Réka

Gálné Papp Livia

Gazdáné Lengyel Erika

Horkay Ibolya

Kis Katalin

Kósáné Papp Julianna

Nagyné Szűcs Zsuzsanna

Szarka Krisztina

Szakolczai Viktória

KORREKTOR:

Dávid Andrea

DIZÁJN ÉS SZERKESZTÉS:

Plicher Dorka

Minden jog fenntartva.

 Református Tananyagtár

A fejlesztés Magyarország Kormánya támogatásával, az EGYH-KCP-16-P-0127 számú projekt keretében valósult meg.

Kit ne foglalkoztatott volna első osztályba készülve a kérdés: milyen lehet az iskola, milyen érzés iskolásnak lenni? S bár sokféle választ hallanak a gyerekek otthon és az óvodában is, mégis vegyes érzésekkel érkeznek meg az első napon: keresik a helyüket az új környezetben, bátortalanul vizsgálják az ismeretlen arcokat. A bizonytalanság feloldásában segítségükre lehetnek a képek, a mesék, a történetek. Az *Iskolaböngésző* című képeskönyvvel az volt a célunk, hogy egy család mindennapjain keresztül mutassuk be az otthon-iskola-gyülekezet kapcsolatát, a képek segítségével meséljünk arról, milyen izgalmas hely az iskola, mennyi érdekes dolog van a környezetünkben, amire érdemes figyelni, rácsodálkozni.

Igyekeztünk a fejlesztői elképzelésünket a pedagógiai gyakorlatban is kipróbálni, megkértünk néhány, református iskolában tanító pedagógust, hogy vigyék be a könyvet osztályukba, adják a gyerekek kezébe, használják az első osztály első heteiben. A tapasztalataikról írt visszajelzéseikből egyértelműen kitűnik, hogy a gyerekek szívesen, örömmel és haszonnal forgatták a könyvet.

De nemcsak a gyerekek tapasztalataira voltunk kíváncsiak! A kipróbálók feladata volt az is, hogy írják le ötleteiket, mondják el nekünk, hogyan használták az *Iskolaböngészőt*. Bízunk benne, hogy a kipróbálók ötletei segítenek megtenni az első lépéseket az *Iskolaböngésző* használatában, és bizonyosságul szolgálnak arra, hogy akár egyes tantárgyak, akár tantárgyközi komplex megközelítésben milyen sok felhasználási lehetőségre ad alkalmat a könyv.

Jó játékot, hasznos böngészést kívánunk!

Időigény: ●●●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Környezetismeret; Rajz- és vizuális kultúra

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* minden oldala

Kulcsfogalmak:

Szociális környezet; térbeli tájékozódás; megfigyelés; összehasonlítás

2

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Lehetőségeink szerint ősszel menjünk tanulmányi sétára az iskolánk környékén! Sétánk során figyeljük meg az ős jellemzőit és iskolánk elhelyezkedését a településen – milyen épületek veszik körül, hogyan lehet megközelíteni, merre indulok el az iskola kapujától, ha el szeretnék jutni a buszmegállóba stb.!
2. A megfigyeléseink után engedjük a gyerekeknek, hogy egyedül lapozgassák, ismerkedjenek az *Iskolaböngésző*vel, majd hasonlítsuk össze a saját iskolánkat és a könyvben megjelenőt!

„Egy 28 fős első osztályban (18 lány és 10 fiú) tanítok. Mozgékony, érdeklődő gyerekek. A kiadványt a polcra raktam, ahonnan bármikor le lehetett venni. A tanterem végében van egy nagy szőnyegünk. Körben ültek le a gyerekek és párokban nézegették. Október közepén tartottam meg az első foglalkozást. A gyerekek sok hasonlóságot fedeztek fel a könyvben látott képek és a mi iskolánk között. Az első két oldalt párbeszédesen dolgoztuk fel. A gyerekek kíváncsiak kérdezték, hogy mi van a képek mellé írva. Felolvastam, megismerkedtek a szereplőkkel. A legtöbben mégis arra voltak kíváncsiak, hogy ki lehet Bodri gazdija. Így ezen a vonalon indultunk el. Nagy figyelmet fordítottam a téri tájékozódásra. Alatta, felette, tőlem balra, jobbra, mellette, előtte irányokat gyakoroltuk játékosan. Végül a rajzfüzetbe lerajzolták kedvencüket, Bodri kutyát.”

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Rajz- és vizuális kultúra; Hit- és erkölcsstan

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* 3-4. oldala, írólap, színes ceruza

Kulcsfogalmak:

Kommunikáció; önkifejezés; befogadás; szóbeli szövegalkotás; bemutatkozás

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet a 3-4. oldalon, majd kérjük meg a gyerekeket, hogy rajzolják le azt a szereplőt, akinek a helyébe szeretnék beleképzelni magukat! Tisztázzuk, hogy a feladat az lesz, hogy „szóba kell állni” a járókelőkkel (egymással), beszélgetést kell kezdeményezni és meghívni őket a vasárnapi gyülekezeti családi napra!
2. Mielőtt elindulna a játék, közösen beszéljük meg, hogy hogyan mutatkozunk be egymásnak, milyen kérdéseket lehet feltenni a másoknak (pl. foglalkozás, úti cél, hobbi, vannak-e gyerekei stb.)!
3. A gyerekek ragasszák fel a rajzukat a mellkasukra, és indulhat a szituációs játék!
4. A játék végén, a foglalkozás második részében lehetőség szerint üljünk körbe, és hallgassunk meg néhány tanulót, hogy miket kérdeztek tőle (a játék fő célja a bemutatkozás gyakorlása)!

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Környezetismeret; Hit- és erkölcsstan

Eszközigeny: Az *Iskolaböngésző* 3-4. oldala, boríték, napi feladatokról/rutinról képek

Kulcsfogalmak:

Tájékozódás térben és időben; ritmusok (napirend); napszakok; egészséges életmód.

4

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet a „családi reggel” oldalpárnál, beszélgessünk arról, hogy kik laknak a házban, vajon mi lehet a napi programjuk, melyek lehetnek a napi rutin feladataik! (Egyházi iskolában vagy csoportban kitérhetünk arra, hogy miben különbözik a vasárnap a többi naptól.)
2. A létszámnak megfelelően rendezzük a gyerekeket legfeljebb 4 fős csoportokba, majd osszunk ki egy borítékot, melyben a napi feladatokat ábrázoló képek keveredtek össze! A feladat, hogy tegyék helyes sorrendbe a képeket az előbbi beszélgetés alapján.

VÁLTOZAT

A borítékokat egyéni feladatként is ki lehet osztani, ha az adott csoportban nem nagy a létszám.

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Hit- és erkölcstan; Rajz- és vizuális kultúra; Környezetismeret

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* 17-18. oldala, rajzfüzet, templomunk makettje vagy rajza, térkép, melynek segítségével eljutunk a templomba

Kulcsfogalmak:

Elvont gondolkodás; térbeli tájékozódás; megfigyelés; összehasonlítás

5

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Vegyük elő és nézzük meg a saját templomunk rajzát és/vagy makettjét, majd az *Iskolaböngészőt* és nyissuk ki a templomi jelenetnél! Irányított kérdések segítségével beszéljünk a képről! Pl. kik vannak a templomban, milyen a pap/lelkész öltözéke, milyen viselkedési szabályok vannak, hány padosor van stb.
2. Vegyük elő a térképet, ami a templomhoz vezet minket! Lehetőség szerint induljunk el a térkép alapján a templomba, majd ha megérkeztünk, idézzük fel a könyvben látottakat, megbeszélhetjük a templomi berendezési tárgyakat is!

„Minden napunkat reggeli áhítattal indítjuk, melyen felolvassuk a napi igét, vagy egy kis nevelő szándékú történetet, melyet meg is beszélünk. Ezt követi az ima. Sok gyerek nem egyházi óvodából jött, így nekik meg kell tanítani, hogyan kell imádkozni, hogyan kell viselkedni a templomban. Az elsős korosztály még szívja magába az új információkat, és játékosan, sok beszélgetéssel, rajzolással alakítjuk és mélyítjük el a hit iránti igényüket. A gyerekek számára fontos kérdés, hogy hol lakik Isten. Az ima után beszélgettünk arról, hogy szerintük kihez imádkozunk.”

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Környezetismeret

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala

Kulcsfogalmak:

Szóbeli szövegalkotás; viszonyszavak; relációs szókincs; figyelemkoncentráció; helyes artikuláció

6

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Párosával osszunk ki a gyerekeknek egy-egy *Iskolaböngészőt*, és nyissuk ki egy olyan oldalon, amivel már korábban megismerkedtünk!
2. Írjunk körül egy személyt vagy egy tárgyat úgy, hogy a nevét nem mondjuk ki! A gyerekek is tehetnek fel kérdéseket, de csak eldöntendőket.

VÁLTOZAT

Ha egy személy az, akinek nem tudjuk a nevét, a lapon irányok megadásával (pl. balra a lap alján) lehet segíteni, de az az igazán szerencsés, ha előzőleg úgy foglalkoztunk az oldallal, hogy neveket adtunk a szereplőknek.

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala

Kulcsfogalmak:

Szóbeli szövegalkotás; viszonzyszavak; relációs szókincs; figyelemkoncentráció; helyes artikuláció

7

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Párosával osszunk ki a gyerekeknek egy-egy *Iskolaböngészőt* és nyissuk ki egy olyan oldalon, amivel már korábban megismerkedtünk! Játsszuk a hagyományos barkochbát páros munkában, vagyis a gyermekeknek össze kell dolgozniuk, a körülírást közösen kell kidolgozniuk! Páronként beszéljék meg, hogy kit vagy mit írnak körül közösen a kinyitott oldalról, hogy mit fognak elmondani róla az osztály előtt, hogy írják körül a választott személyt vagy tárgyat!
2. Az osztálytársak csak eldöntendő kérdéseket tehetnek fel.

VÁLTOZAT

A feladat versenyfeladat is lehet: pontozással vagy ajándékkártya kiosztásával lehet mérni, ki talál ki több személyt vagy tárgyat.

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala

Kulcsfogalmak:

Szóbeli szövegalkotás; viszonyszavak; relációs szókincs; figyelemkoncentráció; helyes artikuláció

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Párosával osszunk ki a gyerekeknek egy-egy *Iskolaböngészőt*, és nyissuk ki egy olyan oldalon, amivel már korábban megismerkedtünk!
2. A hagyományos barkochbát páros munkában játszunk, a gyermekeknek össze kell dolgozni, együtt játszani. Az egyik gyermek kitalálja, kit vagy mit ír körül az *Iskolaböngésző* nyitott oldaláról. Ha felkészült, körülírja a kiszemelt személyt vagy tárgyat és a padtársának ki kell találnia, kire/mire gondolt. A kérdező csak eldöntendő kérdéseket tehet fel. Ha a kérdező kitalálta a feladványt, felcserélődnek a szerepek.

KERESD A HANGOT! 1.

Szerző: Bálint-Pallaghy Réka

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala; betűk hívóképe

Kulcsfogalmak:

Betűtanulás és alkalmazás; betű-hang párosítás; hallásfejlesztés; szótagolás

9

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. verzió:

1. A hang és képzésének tudatosítása után tegyük fel a táblára a betű/hang hívóképét, majd nyissuk ki az *Iskolaböngészőt* bármelyik oldalon! Beszélgessünk szabadon a kép ábrázolta történésekről, látványról!
2. Soroljunk olyan szavakat, amelyek a képhez/oldalhoz kapcsolódnak! A gyermekek feladata, hogy álljanak fel, ha az elhangzott szóban hallják a keresett hangot, vagy guggoljanak le, ha nem szerepel a hang a szóban. A kiindulópont mindig a padban ülés.
3. A gyermekek keressenek olyan szavakat, amelyekben szerepel a keresett hang! Társaiknak meg kell állapítaniuk, a szóban hol hallják a hangot (elején, benne, végén).
4. Utolsó fázisként kirakhatjuk a gyerekekkel a szavakat betűkorongokkal és azt a korongot fordítsuk meg, amelyik a keresett hang! Például a keresett hang az „a”, a szó: torna, a szó kirakásánál az utolsó karikát fordítjuk meg:

OOO	OO
-----	----

VÁLTOZAT

A betűtanulás hangfelismerés és -leválasztás fázisában a könyv képei alapján lehet szavakat gyűjteni és keresni benne az adott új hangot.

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközigeny: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala; korongok

Kulcsfogalmak:

Betűtanulás és alkalmazás; betű-hang párosítás; hallásfejlesztés; szótagolás

10

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. A foglalkozás elején elevenítsük fel a legutóbbi alkalommal tanult betűt (betűket), hívjuk elő az *Elindult a betűvonat* c. mondókával!

*Elindul a betűvonat,
Nem vesz már fel utasokat.
Forognak a kereket,
Örülnek a gyerekek.*

*Alagúton áthalad,
Sok kis falu elmarad.
Előttünk van Betűország,
Sok szép betű vár ott miránk.*

2. Az *Iskolaböngésző* egy adott oldalán válasszunk ki egy helyiséget, majd helyezzük arra a korongot! Próbáljunk meg minél több olyan szót keresni a kijelölt helyen, amiben szerepel a tanult betű! Minden megoldásnál bontsuk szótagokra a szavakat, és beszéljük meg, hogy hányadik szótagban halljuk az adott hangot!
3. A hangkeresést terjesszük ki a teljes oldalpárra, a gyerekek próbáljanak minél több korongot tenni a tárgyakra, élőlényekre attól függően, hogy melyik tartalmazza az adott hangot!

VÁLTOZAT

Páros munka - Amikor a gyerekek már rutinosabbak, a helyiségeket körülírással határozzák meg, és úgy adjanak egymásnak betű-feladványokat!

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* minden oldala; füzet és ceruza (3. és 4. évfolyamon)

Kulcsfogalmak:

Szóbeli szövegalkotás; helyes artikuláció; fogalmazás előkészítése

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet az első oldalon! Beszéljük meg közösen, hogy mit látunk a képen (középen 'térkép', körülötte a szereplők)! Keressük meg Bencét a kép bal szélén (dinoszauruszos pulóverben)! (A 2. oldalon dinoszauruszos pizsamában, a 4. oldalon a tornaöltözőben, az 5. és 6. oldalon a vetítőteremben, a 8. oldalon hiányzik.)
2. Lapozgassuk végig a teljes könyvet, minden oldalon keressük meg Bencét és minden oldalon beszéljük meg, hogy mit csinál, mi történik vele! Mire végére érünk a lapozgatásnak, kikerekedik Bence egy hetének története.
3. Kérjünk meg egy tanulót, hogy saját szavaival mesélje el Bence történetét!

VÁLTOZAT

- Gyakorlásként ismétljük meg Robi alakjával a feladatot!
- 3.-4. osztályban írjunk minden oldalhoz egy vázlatpontot, azaz egy mondatot!
A vázlat abban segít, hogy gerincet ad a szóbeli szövegalkotáshoz.

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* minden oldala; füzet, ceruza

Kulcsfogalmak:

Szövegalkotás; levélírás

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Végezzük el az *Egy fiú története* című ötlet 1-2. pontjában olvasható feladatokat!
2. Meséljük el a gyerekeknek, hogy van Bencének egy nagyon jó barátja, Benő, aki sajnos nemrég egy másik városba költözött a családjával! A távolság miatt csak levelezés útján tudják tartani a kapcsolatot és mivel nagyon jó barátok, mindent elmesélnek egymásnak. Ezért Bence most leül az asztalhoz, és levelet ír Benőnek, amiben elmeséli az elmúlt hét eseményeit. A formai követelmények (megszólítás, elköszönés, aláírás, dátum, témánkénti új bekezdések, kérdések beszúrásának formai követelményei) megbeszélése után mindenki írjon levelet Bence nevében Benőnek!

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Bármely idegen nyelv

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* 3-4. oldala; LEGO

Kulcsfogalmak:

Szociális környezet; a ház/lakás részei; befogadóképesség; rövidtávú memóriafejlesztés; koncentráció fejlesztése; fogalmazás

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki az *Iskolaböngészőt* a 3-4. oldalon, ahol a család reggeli készülődését láthatjuk! Az adott idegen nyelven mutassuk be a házat, egyszerű mondatok segítségével: *Ez itt a Kovács család háza. Ez egy családi ház. A háznak két szintje van. A földszinten az előszobába lépünk be. Az előszobában vesszük le a cipőt és a kabátot, és letesszük az esernyőt, sapkát, sálát, kesztyűt. Innen az étkezőbe lépünk be. Itt eszik a család az asztalnál. Az étkezővel együtt van a konyha is. Itt főzi anya a finom ebédeket, a gyerekek pedig szívesen segítenek neki. A földszinten, az étkezőből nyílik a nappali is, ahol fotelben, kanapén pihenne beszélgetnek, olvasgatnak a család tagjai. Az emeleten találjuk a hálószobákat. Külön hálószobája van a szülőknek és a gyerekeknek. A gyerekek emeletes ágyon alszanak. Az emeleten van a fürdőszoba is. Itt mosakodnak és mossák a fogukat a családtagok.*
2. Ezután tegyünk fel olyan kérdéseket a gyerekeknek, melyekre a szobák neveivel kell válaszolni! (Pl.: hol alszik Apa? Hol étkeznek a családtagok?)
3. A gyerekek csoportokat alakítva építsenek LEGO-ból házat! Ha készen vannak, a csoportok mutassák be a többieknek a saját házukat, természetesen az adott idegen nyelven, minden helyiséget bemutatva!

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

(Református) Hit- és erkölcsstan

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* templomot megjelenítő oldalai; Református hit- és erkölcsstan munkáltató tankönyv; füzet vagy rajzlap; ceruza

Kulcsfogalmak:

Református önazonosság; református jel(kép)ek

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a munkáltató református hittankönyvet a 6/b leckénél (az egyházi iskolák számára készült tankönyv 28., az állami iskolák számára készült tankönyv 22. oldalán)! Beszéljük meg a református köszönési formánkat!
2. Miről lehet messziről megismerni a református templomokat? Karikázzuk be a csillagot és a kakast!
3. Nyissuk ki az *Iskolaböngészőt* és előzetes szempont alapján engedjük a gyerekeknek, hogy pár percig önállóan lapozgathassák! Szempont: Keressenek olyan templomot, amiről messziről látszik, hogy református! (Találunk az 1. 2. és 8., erdei kirándulást ábrázoló oldalon is)
4. Lapozzunk az utolsó oldalra, ahol a templombelső láthatjuk és a kép alapján beszéljük meg, hogyan néz ki, milyen berendezési tárgyak vannak benne!
5. Rajzoljunk a füzetbe egy református templomot kívülről! Itt tegyünk említést a harangtoronyról is!

Időigény: ●●●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* 15-16. oldala; nyelvtan füzet

Kulcsfogalmak:

Predikatív szó szerkezet; mondatelemzés; szóbeli szövegalkotás

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki az *Iskolaböngészőt* a 15-16. oldalon, ahol az erdei kirándulást láthatjuk, és kérjük meg a gyerekeket, hogy mondjanak állításokat a képről (pl. a szemüveges kislány és barátnője nagytővel virágokat vizsgálnak)! Próbáljuk meg megjegyezni ezeket az állításokat!
2. Kérjük meg a gyerekeket, hogy egyszerűsítsék annyira az előbbi állításokat, hogy csak a cselekvőt és a cselekvést nevezik meg! Az első mondatot példaként mi magunk redukáljuk predikatív szó szerkezetté (kislányok vizsgálják)! A szóbeli gyakorlás után írásban folytassuk!
3. Lapozzunk egyet a könyvben a vasárnapi képhez! Kérjük meg a lányokat, hogy alkossanak mondatokat a képek alapján! Minden elhangzó mondatot írjanak le a füzetbe, majd kérjük meg a fiúkat, hogy válasszák ki a mondatból a predikatív szó szerkezetet! Ha mindenki egyetért, tehát a megoldás jó, akkor húzzuk alá a mondatban kék színű ceruzával! Pár mondat után cseréljük fel a szerepeket!

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala; füzet; ceruza

Kulcsfogalmak:

Szófajtan; melléknevek; szókincsbővítés

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet egy tetszőleges oldalon, és kérjük meg a gyerekeket, hogy válasszanak egy személyt vagy tárgyat a képről! A feladat az, hogy mondják el kit vagy mit választottak, és mindegyik dologhoz válasszanak egy tulajdonságot is (pl. szemüveges kislány, fekete kutya stb.)!
2. Pár példát közösen írjunk le a füzetbe, és húzzuk alá a melléknevet! Ezután mindenki írjon önállóan legalább 3 db jelzős szó szerkezetet, majd húzzák alá a melléknevet!

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1 2 3 4

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Etika/ illemtan; Idegen nyelv

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* minden oldala; annyi kerekas utazóbörrönd és az első oldalról kifénymásolt térkép, ahány csoportot alakítunk az osztályban (a térképen piros X-szel jelölöm az aktuális tartózkodási helyet, mely térképenként más).

Kulcsfogalmak:

Kommunikáció; tájékozódás; irányok; laterális

17

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki az *Iskolaböngészőt* az első oldalon, majd tanulmányozzuk át a térképet, nézzük meg, mi hol található rajta!
2. Keressük meg a térképen a turistát, majd tegyünk ugyanígy az összes többi oldalon! Beszéljük meg, hogy az egyes képeken mit látunk, mire következtethetünk, mit csinál a turista! (Az 5., 6. és 8. oldalon nem szerepel. Az, hogy a turista mit keres, csak az utolsó oldalon derül ki: a templomot kereste, mert mint műemléképületet, nem lehet kihagyni, sőt, fényképezőgéppel feltétlenül meg kell örökíteni.)
3. Lapozzunk vissza a 4. oldalra, ahol a turista útbaigazítást kér! Kérdezzük meg a gyerekeket, hogy szerintük miről beszélget a másik hölgygel! Közösén beszéljük meg az ilyen és ehhez hasonló beszélgetés udvariassági formuláit!
4. Osszuk a gyerekeket csoportokra, majd játszassuk el velük a szituációt a következők szerint:
 - a.) Az osztályt 3-4 fős csoportokra osztjuk.
 - b.) A csoport kiválasztja a turistát, ő kapja kezébe a térképet és a kerekas börröndöt.
 - c.) A turista megszólítja a többi csoporttársat (akik a helybelieket játsszák) és udvariasan megkérdezi őket, hogyan jut el a templomba.
 - d.) A „helybeliek” útbaigazítják a turistát.
 - e.) A csoportok elcserélik a térképeiket (hogy új, aktuális tartózkodási helyet kapjanak).
 - f.) A csoportok új turistát választanak.

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Komplex foglalkozás

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* minden oldala; képek (fotók) fecskékről

Kulcsfogalmak:

5-ös számkör; számfogalom; költöző madarak

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. A foglalkozás bevezetéseként, motivációként énekeljük el a *Fecskét látok, szeplőt hányok* kezdetű népi gyermekdalt!
2. Nyissuk ki az *Iskolaböngészőt* az első oldalpáron, majd kérjük meg a gyerekeket, hogy keressék meg a fecskéket, és számolják is meg őket! Tegyük így minden oldalon! (A 2. oldalon nincs fecske, a 3. oldalon 1, a 4. oldalon 2, az 5. oldalon 3, a 6. oldalon 4, a 7. oldalon 5 fecske ül a villanydróton, a 8. oldalon nincs fecske, a 9. oldalon 5 fecske repül ki a képből.)
3. Beszéljük meg a fecskék tulajdonságait, külső jellemzőit, életmódjukat, őszi vonuló szokásukat, stb.!

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Komplex foglalkozás

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* 15-16. oldala

Kulcsfogalmak:

Erdei kirándulás; természet-/teremtésvédelem; erdei viselkedés illemtana

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet a 15-16. oldalon, amely az erdei kirándulást ábrázolja!
2. Úgy beszéljünk a képről, hogy írjunk körül valakit a ruházata alapján, majd beszéljük meg, hogy az illető éppen mit csinál!
3. Beszéljük meg, mit lehet tenni az erdőben, mi az, ami hasznos az erdőnek, mi az, amivel óvjuk a teremtett világunkat, mi az, amivel nem bántjuk a teremtményeket, mi az, amivel segítünk rajtuk stb.!
4. Beszéljük meg, hogy a legközelebbi tanulmányi kiránduláson hogyan fogunk viselkedni a természetben, mire fogunk odafigyelni, mit fogunk magunkkal vinni, hogyan fogunk felöltözni stb.!

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Környezetismeret

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* 3-14. oldala; kis képek a reggel főbb eseményeiről, tanulóként egy-egy csomag; képek 1-1 napszakhoz kötődően csoportbeosztáshoz

Kulcsfogalmak:

Relációs szókinccs; tájékozódás térben és időben; ritmusok (napirend); napszakok; egészséges életmód

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

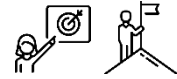
1. Nyissuk ki a könyvet az otthont ábrázoló oldalon, és beszéljük át egy átlagos nap reggelét, hangsúlyt fektetve az egészséges életmódra nevelésre!
2. A reggeli rutin mozzanatairól előkészített képeket osszuk ki a gyerekeknek, és kérjük meg őket, hogy rendezzék azokat időrendi sorrendbe!
3. Folytassuk a beszélgetést a könyv következő oldalai alapján a délelőtti, délutáni napirenddel, majd beszéljük át az esti (lefekvés előtti) rutint is!
4. Készítsünk egy rajzos órarendet egy nagy csomagolópapírra, engedjük a gyerekeknek, hogy ők díszítsék, színezzék, majd helyezzük ki a teremben egy jól látható helyre!
5. Zárásként osszuk ki mindenkinek 1-1 napszakra jellemző képet, és kérjük meg a gyerekeket, hogy keressék meg azokat, akiknek ugyanarra a napszakra vonatkozó képük van, így rendeződjenek csoportokba!

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Matematika

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* 3-4. oldala; számkártyák; jelkártyák; számolókorongok

Kulcsfogalmak:

Számlálások; mennyiségek; 10-es számkör

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki az *Iskolaböngészőt* a 4. oldalon, majd bevezetésként számoljunk egy 0-tól 10-ig oda és vissza!
2. A foglalkozás első részében a Számlálások, mennyiségek témakörrel kapcsolatos feladatokat végzünk. Mondjunk utasításokat az adott oldallal kapcsolatban a tízes számkörnek megfelelően: *Keress a képen olyan dolgokat, amiből 1 van! Mutassunk 1-et az ujjunkkal, tapsoljunk 1-et, tegyünk ki magunk elé 1 db. számolókorongot!* Mindezek után írjuk fel a táblára az 1-es számot! Csináljuk végig 1-10-ig minden számmal!
3. Osszuk ki mindenkinek 3 féle kártyát: az egyik féle ábrázolja 1-től 10-ig a számokat, a második féle a számokhoz tartozó kézjeleket, a harmadik féle a számoknak megfelelő mennyiségű pöttyöket, majd kérjük meg a gyerekeket, hogy ezeket rendezzék megfelelő csoportokba!
4. A foglalkozás második nagyobb részében foglalkozunk a mennyiségek összehasonlításával (több, kevesebb, ugyanannyi)! *Nézd meg a képen, hány hal van az akváriumban és tegyél annyi korongot a bal kezedhez! Hány játéknuszi van a képen? Tegyél annyi korongot a jobb kezedhez! Melyik a több?* A kérdéseket úgy tegyük fel, hogy a tanulóknak egyre nagyobb mennyiséget kelljen összehasonlítaniuk 10-ig!

RÉSZLETKÉRDÉS

Szerző: Gazdáné Lengyel Erika

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Bármely tantárgy vagy foglalkozás

Eszközigeny: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala

Kulcsfogalmak:

Vizuális memória; megfigyelőkészség

22

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Válasszuk ki a könyv bármely tetszőleges oldalát! A gyerekek feladata, hogy egy perc alatt próbálják meg minél jobban memorizálni, minél több mindent (részletet) megfigyelni, megjegyezni. Az egy perc elteltével a gyerekek zárják be a könyvet és egyenként mondjanak egy-egy szót, amit a képről megjegyeztek! A következő csak olyat mondhat, ami még nem hangzott el.

VÁLTOZAT

Nehezítésként kérdésekre kell válaszolni. Pl.: Milyen színű kutya volt a képen? Hányan voltak a tanári szobában? Ezt játszhatjuk kis csoportokban is, az a csapat győz, aki a legtöbb helyes választ adja.

MEGJEGYZÉS

Vegyük figyelembe a játék megkezdésekor, hogy mivel mindenkinek meg kell szólalnia, a legutolsónak van a legnehezebb dolga.

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Környezetismeret

Eszközanyag: Az *Iskolaböngésző* iskolai életet ábrázoló oldalai

Kulcsfogalmak:

Iskolai környezet; vizuális észlelés; fogalomalkotás; összehasonlítás

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki az *Iskolaböngészőt* az iskolát belülről bemutató oldalakon, és beszéljünk arról a gyerekekkel, hogy milyen hasonlóságokat, különbségeket fedeznek fel a sajátjuk és a könyvben ábrázolt iskola között!
2. Gyakoroljuk az iskolai épület különböző helyiségeinek elnevezését, mint pl. tanári szoba, tanterem, öltöző stb.!

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Környezetismeret; Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* 7-8. oldala

Kulcsfogalmak:

Szabálytudat; szociális érzékenység; empátia; megfigyelő képesség

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet a 7-8. oldalon, majd keressünk és figyeljünk meg minél több olyan szituációt, amelyek a mindennapjainkban is előfordulhatnak (pl. az asztalon térdeplő fiúk az akváriumnál, egy elveszített játék, a tornaórán csúfolódó kislány, az öltözőben a táskában kotorászó kislány stb.)!
2. Beszéljünk át minden felmerülő helyzetet irányított kérdések segítségével! Mit kell tenni, ha találunk egy elhagyott tárgyat az osztályban? Hogyan reagálhatunk a csúfolódásra? Mit tegyünk, ha valaki elesett? Szabad-e más táskájába belenézni? Ha van rá idő, ezeket a helyzeteket el is játszhatjuk, dramatizálhatjuk esetenként több megoldást is keresve.

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Hit- és erkölcstan; Környezetismeret; Hon- és népismeret

Eszközigeény: Az *Iskolaböngésző* 17-18. oldala

Kulcsfogalmak:

Vizuális észlelés; megfigyelés; elemzés; összehasonlítás; fogalomalkotás

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Tegyük látogatást a közeli templomba! Figyeljük meg és beszéljük át a berendezési tárgyakat, azok használatát és funkcióját! Beszéljünk a templomi etiketről (pl. mikor és milyen ruhában illik megjelenni a templomban, hogyan viselkedünk és miért stb.)!
2. A következő alkalommal az *Iskolaböngésző* segítségével elevenítsük fel a látottakat! Keressük meg a hasonlóságokat, különbségeket az utolsó oldalon található templombelső és a mi templomunk között!

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Matematika; Környezetismeret; Hit- és erkölcsstan

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala

Kulcsfogalmak:

Térirányok; helyiségek; helymeghatározás; gyors reakció

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki egy tetszőleges oldalon a könyvet! Mondjunk a nyitott oldalpárral kapcsolatos rejtvényeket a gyerekeknek! Aki a leggyorsabban megmondja a helyes választ, az nyeri a játékot (pl.: Arra a titkos helyre gondolok, ami a fürdőszobától jobbra található. 3-4. o.)! Játshatjuk úgy is, hogy a gyerekek ráteszik a kezüket a vélt helyes megoldásra, a pedagógus pedig egyenként ellenőrzi, ki mire gondolt.
2. Ismét nyissuk ki egy tetszőleges oldalon a könyvet, azonban most nem a pedagógus, hanem egy-egy tanuló gondol egy „titkos helyre”, neki kell megfogalmaznia, hogy mire gondol.

VÁLTOZAT

Párokban vagy kis csoportban is játszható úgy, hogy a gyerekek egymásnak adják a rejtvényt.

„Az első osztály előkészítő időszakában játszottam a gyerekekkel ezt a játékot környezetismeret órán, körülbelül 10 percig, majd a későbbiekben vissza-visszatértünk a nehezített változatokra is.”

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* 1-2. oldala

Kulcsfogalmak:

Kommunikáció; vizuális figyelem; megfigyelőképesség; térészlelés; térbeli irányok

27

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet a térképes oldalon! Adjunk meg egy kiindulópontot, ahova a gyerekek a mutatóujjukat helyezik! Úgy kell eljutniuk egy másik pontba (pl. parktól templomig), hogy követik az irányokra vonatkozó utasításainkat (fordulj balra, haladj egyenesen, stb.) ujjukat végighúzva az útvonalon.

„A kiadvánnyal való ismerkedést október elején kezdtük el. Kis elsőseim vidám, mozgékony gyerekek – 16 kisfiú és 8 kislány –, szükségük volt egy hónapra, míg alkalmazkodtak az iskolai élet kereteihez. A gyerekeknek tetszett a kiadvány, izgatottak voltak, hogy nyomozhattak.”

Időigény: ● ● ●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Ének-zene; Rajz- és vizuális kultúra

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* 3-4. oldala; rajzlap vagy írólap; színes ceruzák; (gitár)

Kulcsfogalmak:

Kommunikációs képességek; szóbeli kifejezőképesség; vizuális figyelem; megfigyelőképesség; a család

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Daltanítás, közös éneklés – Tanuljuk meg/énekeljük el a *Hála, hogy itt e csöndes reggel* kezdetű ifjúsági éneket!
2. Játék: Reggel a családban – Kérjük meg a gyerekeket, hogy 4-5 bátor jelentkező játsszon el egy átlagos reggelt otthon, a családban!
3. A következő kérdések mentén beszélgessünk a családról, a reggeli rutinokról, szokásokról!
 - a.) Kik tartoznak a családba?
 - Kik a rokonaid? Sorold fel!
 - Mi a különbség a barátok és a rokonok között?
 - Mit jelent számodra a család?
 - b.) Beszélgessünk a reggeli rutinról is!
 - Ki szokott felkelteni?
 - Hánykor ébredsz fel?
 - Szoktál reggelizni? Miért fontos étkezés a reggeli?
 - Hogyan telik a reggeled?
4. Nyissuk ki a könyvet a 3-4. oldalon, majd az előbbieik alapján beszélgessünk a kiadványban szereplő családról is! (Hány tagú a család, kinek mi a feladata, milyen reggeli tevékenység ismerős stb.)
5. Kérjük meg a gyerekeket, hogy készítsenek egy rajzot a saját családjukban eltöltött reggelekről!

Időigény: ●●●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak: Magyar nyelv és irodalom; Ének-zene;

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* 5-8. oldala; számítógép; interaktív tábla; fecskebáb

Kulcsfogalmak: Kommunikációs képességek; szóbeli kifejezőkészség; vizuális figyelem; megfigyelőkészség; közösségfejlesztés

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

- Légyzógyakorlattal indítsuk a foglalkozást! Egy nagy levegővétel után Weöres Sándor: *Kezdődik az iskola* című versének második versszakát mondjuk, miközben próbáljunk meg minél kevesebb levegőt kiengedni! Ezután olvassuk végig a verset!
- Énekeljük el a *Hívogat az iskola* című dalt!

*Hívogat az iskola
Kapuját kitárja
Kispajtásom gyere hát,
Menjünk iskolába!*

*Jó barátunk lesz a könyv
És a falitábla,
Kispajtásom gyere hát,
Menjünk iskolába!*

*Számolunk és olvasunk
Vidám nóta járja
Kispajtásom, gyere hát
Menjünk iskolába!*

- Vegyük elő a kiadványt!
 - Nyissuk ki a könyvet az 5-6. és 7-8. oldalon! Hagyjunk egy kis időt a gyerekeknek, hogy önállóan nézegessék, ismerkedjenek a képekkel!
 - Vegyük elő a fecskebábót, Fecske Ferkót, aki most lépett a fecskeiskola első osztályába! Tegyük fel neki iskolakezdéssel kapcsolatos kérdéseket! (Pl. hogy érzi magát az iskolában; mi tetszett neki a legjobban; volt-e valami félelme az iskolai étellel kapcsolatban stb.) Engedjük a gyerekeknek, hogy ők is tehessenek fel kérdéseket!
- Nyissuk ki újra a könyvet az iskolát bemutató oldalon! Beszélgessünk a látottakról irányított kérdések segítségével! Pl.: Milyen helyiségek láthatóak a képen szereplő iskolában? Miben hasonlít a mi iskolánkhöz? Milyen érdekességeket (érdekes eseményeket) fedeztek fel a képen? Stb.
- Ajándékozzuk meg Fecske Ferkót 'f' betűs szavakkal a képekről!
- A foglalkozás zárásaként hallgassuk meg a füstifecske hangját, majd köszönjük el a kis vendégünktől, hiszen hosszú útra indult, elköltözött!

„Ferkó úgy felelt minden kérdésemre, hogy a fülembé súgta a válaszokat, s én tolmácsoltam. A gyerekek kérdései között ilyenek szerepeltek: van-e már barátja, melyik a kedvenc tantárgya, kicsúfolták-e az osztálytársai. A feltett kérdésekre válaszolva Fecske Ferkó segítségével természetesen megbeszéltük, miért nem szabad csúfolódnunk, mennyire fáj ez annak, akit csúfolnak, ki az igaz barát stb. Szeretettel fogadták a gyerekek a kiscsúfoltát, sokkal könnyebben és szívesebben osztották meg vele az iskolához kapcsolódó örömeiket és félelmeiket.”

Időigény: ●●●

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Hit- és erkölcstan

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* 15-16. oldala

Kulcsfogalmak:

Kommunikációs képességek; szóbeli kifejezőképesség; vizuális figyelem; megfigyelőképesség; a természet értékei

30

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Kérjük meg a gyerekeket, hogy hajtsák a fejüket az asztalra, csukják be a szemüket és a hangszórón lejátszott madárcsicsergés hallgatása közben próbáljanak visszaemlékezni egy őszi kirándulásra!
2. Nyissuk ki a könyvet a 15-16. oldalon, majd beszélgessünk róla irányított kérdések segítségével! Pl.: Mi látható a képen? Hova kirándultak a szereplők? Milyen állatokat látunk a képen? Mennyi fa van a képen? Stb.
3. Kérjük meg a gyerekeket, hogy válasszanak maguknak egy-egy állatot, majd képzeljék is a helyükbe magukat! Hívjuk ki őket „fajtánként” – pl. Jöjjenek ki a kutyák! – úgy, hogy utánozzák a mozgásukat, a hangjukat, majd telepedjenek le a földön, egy félkört alkotva! Beszélgessünk velük arról, hogy hogyan élnek, mivel táplálkoznak, hogyan gondozzák a kicsinyeiket stb.! Az osztály többi tagjának is engedjük, hogy tegyenek fel kérdéseket, sőt, a második-harmadik körben már adjuk át nekik teljesen a kérdezés lehetőségét!
4. Vegyük újra szemügyre a képet és keressünk olyan cselekvéseket, amelyek helyesek (pl. Robi megkínálja süteménnyel a barátját; madáretető kihelyezése), majd olyanokat, melyek helytelenek (pl. Bence testvére a vékony faágon csimpaszkodik)!
5. Ha van rá lehetőségünk, sétáljunk egyet az iskola közelében levő réten/parkban, vegyük szemügyre, csodáljuk meg a gyönyörű természetet, Isten ajándékait! Énekeljük el a *Ki teremtette ezt a világot* kezdetű éneket!

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala; mikrofon, vagy bármi, amit annak képzelünk

Kulcsfogalmak:

Beszédkedv, szóbeli kifejezőképesség, társas kapcsolatok, memória, figyelem, kreativitás

31

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Kérjük meg a gyerekeket, hogy keressenek valakit a könyvben valamilyen szituációban, akinek a helyébe tudják képzelni magukat! A szereplők nevét érdemes előre megbeszélni, de akár a gyerekek maguk is kitalálhatnak az általuk választott szereplőnek nevet, esetleg életkort, hobbit. Próbálják meg kitalálni, elképzelni, hogy a kiválasztott képen abban a helyzetben a szereplőnek éppen milyen gondolatai lehetnek! Lehet nehezíteni a feladatot úgy, hogy a gyerekeket megkérjük, hogy a szereplő nevében, E/1-ben válaszoljanak!

VÁLTOZAT

(Kis Katalin): Kérjük meg a gyerekeket, hogy párosával, közösen válasszanak ki egy jelenetet a könyvből, majd próbálják azt élőképpé varázsolni – utánozzák le a mozdulatokat, hangosítsák ki a szereplőket – vajon miről beszélhetnek, miket mondhatnak egymásnak! (A feladatot feldolgozhatjuk úgy is, hogy minden pár bemutatja a saját jelenetét, de izgalmasabbá lehet tenni azzal, ha önként jelentkezők állnak ki a „színpadra” és az osztály többi tagjának ki kell találnia, hogy vajon melyik jelenetet látják éppen.)

„A kiadvány szép színes, gyerekek számára is tetszetős. Az osztályomban az előkészítő időszakunk záró harmadában kezdtük el az Iskolaböngészőt használni. Először a délutáni napközis foglalkozásokon megismerkedtünk a szereplőkkel, akiknek nevet is adtunk. Segítségemre volt az irányított beszélgetések kezdeményezéséhez. A képek segítségével a gyerekek bátrabban nyilvánultak meg a szavak, szókapcsolatok, illetve a mondatok alkotásakor.”

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala; piros-zöld színű igaz-hamis tábla, vagy két, mozgással kísért két egyezményes jel

Kulcsfogalmak:

Megfigyelő képesség; figyelem; rövidtávú memória

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet egy meghatározott oldalon, majd kérjük meg a gyerekeket, hogy figyeljék meg jó alaposan!
2. Zárjuk be a könyvet, majd mondjunk állításokat az oldallal kapcsolatban! (Pl.: A villanydróton három fecske van. A képen egy kutya van. A képen nincs cica. Nagyi kezében virág van.) A gyerekek feladata, hogy az előre megbeszélt jelek alkalmazásával eldöntsék, hogy az állítás igaz vagy hamis.

VÁLTOZAT

Ha páronként dolgoznak a gyerekek, akkor „gyakorlásképpen” feltehetnek egymásnak kérdéseket az oldal megfigyelése közben. Versenyfeladatoként is használható.

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* 4 különböző oldala; négyfelé osztott rajzlap, részenként szótagcsíkkal jelölve a szótagok számát (egytágú, kettő-, három-, négyszótagú)

Kulcsfogalmak:

Kooperációs készség; memória; információátadás; szótagolás

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Helyezzünk el 4 *Iskolaböngészőt* a tanterem 4 sarkában 4 különböző oldalon kinyitva, majd minden csoportnak osszunk egy négyes osztatú, szótagszámokat jelölő táblázatot! A négyfős csoportok tagjai egyezzenek meg abban, hogy melyikük melyik sarokba megy! A feladatuk, hogy mindannyian „hozzanak” egy-egy szót a böngésző adott oldaláról.
2. A szavakat megegyezés alapján „átadják” egymásnak a csoporton belül (tehát mindenki kap egy szót), majd a kapott szót mindannyian lerajzolják a megfelelő szótagszámú negyedbe. (Pl.: a könyv az egyszótagú, a virág, fecske a kétszótagú negyedbe, a nagymama a három szótagszámú negyedbe kerül.)

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala; páronként 2 db különböző színű korong

Kulcsfogalmak:

Magánhangzók; analízálás; versenyszellem

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Páronként osszunk ki egy *Iskolaböngészőt*, majd nyissuk ki mindannyian ugyanazon az oldalon!
2. Mondjunk szavakat a választott oldal tartalmi elemeiről úgy, hogy annak csak a magánhangzóit ejtjük ki! A párok feladata, hogy egymással versenyezve minél gyorsabban megtalálják (levadásszák) a megfejtést. Az kapja a pontot, aki gyorsabban teszi a korongját a helyes képre és az győz, aki több pontot szerez.

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Környezetismeret; Angol nyelv

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala

Kulcsfogalmak:

Figyelem-koncentráció; memória; szókincs; beszédképesség; kooperáció; mozgáskoordináció

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet, majd engedjük a gyerekeknek, hogy önállóan átlapozzák, megismerjék, ezután gyűjtsünk szavakat belőle emlékezetből az iskolakezdéssel kapcsolatban!
2. Kérjük meg a gyerekeket, hogy álljanak ki a padjuk mellé, és dramatizáló mutogatással vegyünk elő egy képzeletbeli nagy zsákot, melyet a gyerekek egyenként töltenek meg az általuk memorizált szavakkal! Azt a szót, ami elhangzik, az egész osztály hangosan ismétlje meg! Ügyeljünk arra, hogy egy szó csak egyszer kerülhet a zsákba!
3. Másnap, a következő órán vegyünk elő újra a szózsákot, nyissuk ki, majd vegyük ki belőle és engedjük el a megjegyzett szavakat!

VÁLTOZAT

A játék játszható az óra elején gyors számonkérésként, vagy két hosszabb feladat között lazító gyakorlatként is.

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom; Környezetismeret; Angol nyelv

Eszközigény: Az *Iskolaböngésző* bármely oldala

Kulcsfogalmak:

Figyelem-koncentráció; szókincs; beszédkészség; mozgáskoordináció

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Adjunk a gyerekeknek egy pár percet, hogy egyedül nézegessék, lapozgassák az *Iskolaböngészőt*! Kérjük meg őket, hogy a könyvből válasszanak ki egy állatot, növényt, tárgyat vagy személyt, de bármit is választottak, tartsák titokban! Gondolják át, hogy az általuk választott dolgot hogyan lehet – illetve lehet-e – szavak nélkül bemutatni!
2. Osszuk két csoportra az osztályt, az egyik csoport lesz a kérdező, a másik a válaszoló! A kérdezők szóródjanak szét a teremben, és mindegyikükhöz menjen oda egy válaszoló!
3. A játék tapsra indul. Aki a bemutató, először az általa választott dologra jellemző mozdulatot vagy „beállást” tesz, hangadás nélkül. Ha a kérdező ennyiből még nem tudja, hogy mi a megoldás, akkor feltehet legfeljebb három kérdést a bemutatónak. Amint sikerül kitalálni, a páros szerepet cserél.

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Angol nyelv; Matematika;

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* 1-2. oldala; korongok

Kulcsfogalmak:

Vizuális figyelem; térérzékelés; irányok; szókins

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Elevenítsük fel a már megtanult angol számokat és színeket, lehetőség szerint énekelve!
2. Nyissuk ki a könyvet az első oldalpárnál és számoljuk meg először magyarul, majd angolul, hány embert és épületet láthatunk!
3. Kérjük meg a gyerekeket, hogy vegyenek kézbe egy-egy korongot és tegyék az utasításainknak megfelelő helyre!
 - a.) Tedd arra az emberre a korongod, akin *white* (+ többi ismert színű) ruha van!
 - b.) Válassz egy embert, tedd rá a korongod, és mondd el róla, hogy milyen színek vannak rajta!

Ügyesebb tanulók egyből mondhatják angolul a megoldásokat, akinek nehezebben megy, azokkal először magyarul beszéljük meg, és azt követően mondja angolul a számokat vagy a színeket!
4. Lapozzunk az iskolai életet bemutató oldalakra!
 - a.) Az előzőekben leírt feladatot itt is végezzük el, de próbáljuk meg most rögtön angolul mondani a számokat és a színeket!
 - b.) Találd ki, mire gondolok! – Pl. *Blue* színű és *four* van belőle = nadrág
 - c.) Melyik helyiségben járunk? – Pl. Látok *green, blue, yellow, brown* színeket és *two* lányt = öltöző.

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Környezetismeret

Eszközigeény: Az *Iskolaböngésző* minden oldala

Kulcsfogalmak:

Megfigyelés; felfedezés; rácsodálkozás; kooperáció; szókincsbővítés

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Páronként osszunk ki egy könyvet és kb. 10 perc szabad lapozgatás közben figyeljük meg a spontán reakciókat!
2. A kötetlen áttekintés után hallgassuk meg a szubjektív visszajelzéseket, melyeket irányított, de még nem konkrétumokra vonatkozó kérdésekkel segítünk – pl. Mi ragadta meg a figyelmed? Mi tetszett a legjobban? Stb.
3. Honnan tudjuk, hogy ősz van? Megadott szempont szerint lapozzuk át újra a könyvet, majd beszéljessünk az iskolakezdésről, a fecskék költözésének idejéről!

„Igyekeztem figyelni az arcokat, a felkiáltásokat, a gesztusokat – a könyvet örömmel és élvezettel nézegettétek. Az autista kisfiú egyedül kapott egyet, s egyedül nézegette. Az ő arcát, reakcióit is figyeltem. Nagyon tetszett neki, hangosan nevetgált. Örömet, vidám perceket okozott a gyermekeknek a könyv nézegetése.”

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* minden oldala

Kulcsfogalmak:

Szókincsbővítés; következtetés; címelemzés; együttműködés

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Páronként osszunk ki egy könyvet!
2. Értelmezzük közösen a címet irányított kérdések segítségével:
 - a.) Mi a címe?
 - b.) *Mit jelent böngészni? – Kik szoktak böngészni hol és mit?; Rokon értelmű szavak keresése; Te böngésztél már?*
 - c.) Az előbbieken alapján miért az a könyv címe, hogy *Iskolaböngésző*?
3. Beszéljünk általánosságban a könyv illusztrációjáról is! Pl.: *Tetszik-e a könyv illusztrációja? Miért? Melyik tetszik a legjobban?*
4. Elemezzük a fedőlapot is irányított kérdések segítségével:
 - a.) *Jártál-e már erdőben? – saját erdei élmények megosztása*
 - b.) *Mi az, ami a legjobban megragadott ezen a képen?*
 - c.) *Nyissuk ki a könyvet a másik erdős képnél: Közel, vagy távol van az erdő a településtől? Beszéljük át a távolban is látszó település épületeit: Melyik ház mi lehet?*
5. A párok válogassák ki a könyvből az élő és élettelen dolgokat, majd az élővel kapcsolatban (pl. fák, virágok) szóban gyűjtsünk össze minél több fa- és virágfajtát!

Időigény: ● ● ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközigeény: Az *Iskolaböngésző* minden oldala**Kulcsfogalmak:**

Tájékozódás; térképismeret; következtetés; megfigyelés; viszonyszavak (irányok)

40

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. A könyv első oldalán figyeljük meg a település alaprajzát, majd irányított kérdésekkel elemezzük!
2. Beszéljünk a templomról!
 - a.) *Nézzük a térképet! Hol a templom? Miről ismered meg? Mi lehet a templomok tetején? Miért? A templom tetején, ahova a családod jár, mi van? Milyen felirat van a bejárat felett?*
 - b.) Keressük meg a könyv többi oldalán is a templomot, és kérjük meg a gyerekeket, hogy határozzák meg a helyzetét (mellette, előtte, mögötte, szemben, háta mögött stb.)!
 - c.) Lapozzunk a könyv azon oldalára, ahol a templomot belülről láthatjuk, majd további irányított kérdésekkel folytassuk a beszélgetést! Pl.: A templombelső milyen alkalmat mutat? Milyen esemény lehet bent és kint?
3. Beszéljünk az iskoláról is!
 - a.) Térjünk vissza a térképhez, és keressük meg az iskolát! *Miről lehet felismerni?*
 - b.) *A többi képen hol láthatjuk az iskolát? (helyhatározók gyakorlása)*
 - c.) Lapozzunk arra az oldalra, ahol az iskolát belülről láthatjuk! *Mi történik az iskolában a képen?*

„Mivel még csak az első osztály elején jártunk, kevés tapasztalat alapján, de össze tudták hasonlítani a képeket a saját tapasztalattal. Élvezettel nézegették, mi zajlik az iskolában, kedvükre találgattak, fantáziáltak.”

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* 13-14. oldala

Kulcsfogalmak:

Életfeltételek; életciklus; felelősségvállalás; ökológia; szociális formálás

41

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Nyissuk ki a könyvet a kertészkedős/ iskolakertes oldalon!
2. Kérjük meg a gyerekeket, hogy párban beszélgessenek arról, hogy kinek-milyen feladatai vannak az iskolakertben, illetve, hogy annak a feladatnak mi lesz az eredménye!
3. Beszélgessünk közösen arról, mi kell ahhoz, hogy egy mag, egy palánta növekedni tudjon!
4. Teremtsük meg a lehetőségét annak, hogy a gyerekek el tudjanak ültetni – akár az osztályteremben – egy kis növényt, pl. babot vagy búzát!

MEGJEGYZÉS

Az ötlet kipróbálásakor a gyerekek már tudták, hogy a növekedés feltételei: a jó mag, a jó föld, a jó gazda, az éltető víz, a melengető napsütés, a gyomlálás.

REFLEXIÓ

„Az idei tanévben az őszi csendesnapunk témája a Bibliai növények voltak, a hétfő reggeli és a hétköznap reggeli áhítatok témája pedig a növények. Az ötlet kipróbálásakor a gyerekek már tudták, hogy a növekedés feltételei: a jó mag, a jó föld, a jó gazda, az éltető víz, a melengető napsütés, a gyomlálás. Visszaemlékeztünk a csendesnapi filmvetítésre, milyen növényeket láttunk (szőlő, füge, búza, alma-gránátalma). Ezen az alkalmon Fráter Erzsébet járt nálunk, aki könyvet írt a Biblia növényeiről.”

Időigény: ● ○ ○

Évfolyam:

1	2	3	4
---	---	---	---

Munkaforma:

Kapcsolódó tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom

Eszközигény: Az *Iskolaböngésző* 3-4. oldala

Kulcsfogalmak:

Megfigyelés; összehasonlítás; térbeli tájékozódás; napirend; természeti és épített környezet

AZ ÖTLET LEÍRÁSA

1. Osszunk ki páronként egy könyvet, majd nyissuk ki annál az oldalpárnál, ahol a ház belsejébe tudunk betekinteni!
2. A párok elemezzék a képet irányított kérdések segítségével! Például:
 - a.) *Milyen a ti lakóhelyetek, mi mindent tudsz elmondani a saját otthonodról?* (Emeletes ház, lakás, külön szoba stb.)
 - b.) *A könyvben levő házban kik élnek, kik a család tagjai? Te kikkel élsz egy házban?*
 - c.) *Mit gondoltok, éppen milyen napszak van a képen? Honnan tudjuk, hogy reggel van? Nálatok hogyan zajlanak a reggelek, te mit szoktál csinálni, mi a dolgod?*
3. Beszélgetünk a ház környezetéről, elhelyezkedéséről is! (Piac, kiserdő, vonat stb.)
4. Lapozzunk a könyv első oldalára, és keressük meg a térképen a házat! Miről ismered meg?

A beszélgetések során kiderült, hogy ki szokott elaludni; ki nem tud felkelni reggel időben, mert este későn fekszik le; ki ébred fáradtan; anya hangja, vagy az ébresztőóra ébreszt; ki, hogyan mosakszik reggel; milyen ruhát választ, és mi alapján; szoktak-e reggelizni stb.”